

Dossier d'activitats

**Recomanada per Cicle Mitjà
i Superior de Primària**

Distribuïdora de cinema
infantil, tranquil i en català
www.packmagic.cat

Índex

Sinopsi i fitxa tècnica

1

Què treballem?

- Les heroïnes contemporànies
- El potencial expressiu del paisatge
- La diversitat estètica en l'animació

2

Abans de veure la pel·lícula

5

Després de veure la pel·lícula

8

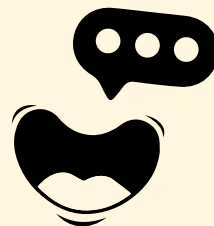
Glossari

12

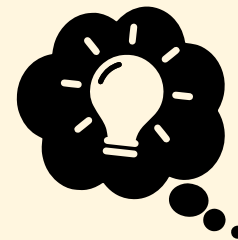
Què hem après?

13

Les activitats que proposa aquest dossier són:

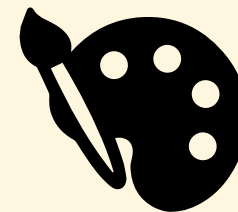
per debatre en grup

per reflexionar

per a fer recerca i investigació

per desenvolupar la creativitat artística

Sinopsi

Un equip de rescat que s'enfronta als desafiaments de l'alta muntanya en una operació de salvament a *Fora de pista*, el meravellós descobriment que fan de les plantes Patouille i Momo a *Patouille i les llavors de paracaigudes*, la comunitat de gotes que persegueixen els núvols per convertir-se en aigua a *Gotes*, la nena de les illes del nord que espera que el seu pare torni de feinejar al mar a *Maija*, i la Noa, la nena nouvinguda a l'illa Benac'h, que persevera per superar les diferències socials transformant-se en una petita heroïna contemporània a *La barca del vent*. Totes elles i ells protagonistes de narracions sensibles, animacions riques i aventures de totes les mides.

Fora de pista (Hors piste)

Direcció: Léo Brunel, Loris Cavalier i Oscar Malet | **País:** França | **Durada:** 6 min., sense diàlegs

Patouille i les llavors de paracaigudes (Patouille, des graines en parachute)

Direcció, guió i animació: Inès Bernard-Espina, Mélody Boulissière i Clémentine Campos | **País:** França | **Durada:** 6 min.

Gotes (Dråberne)

Direcció: Sarah Joy Jungen i Karsten Kjørulf-Hoop | **País:** Dinamarca | **Durada:** 4'49 min., sense diàlegs

Maija (Maija)

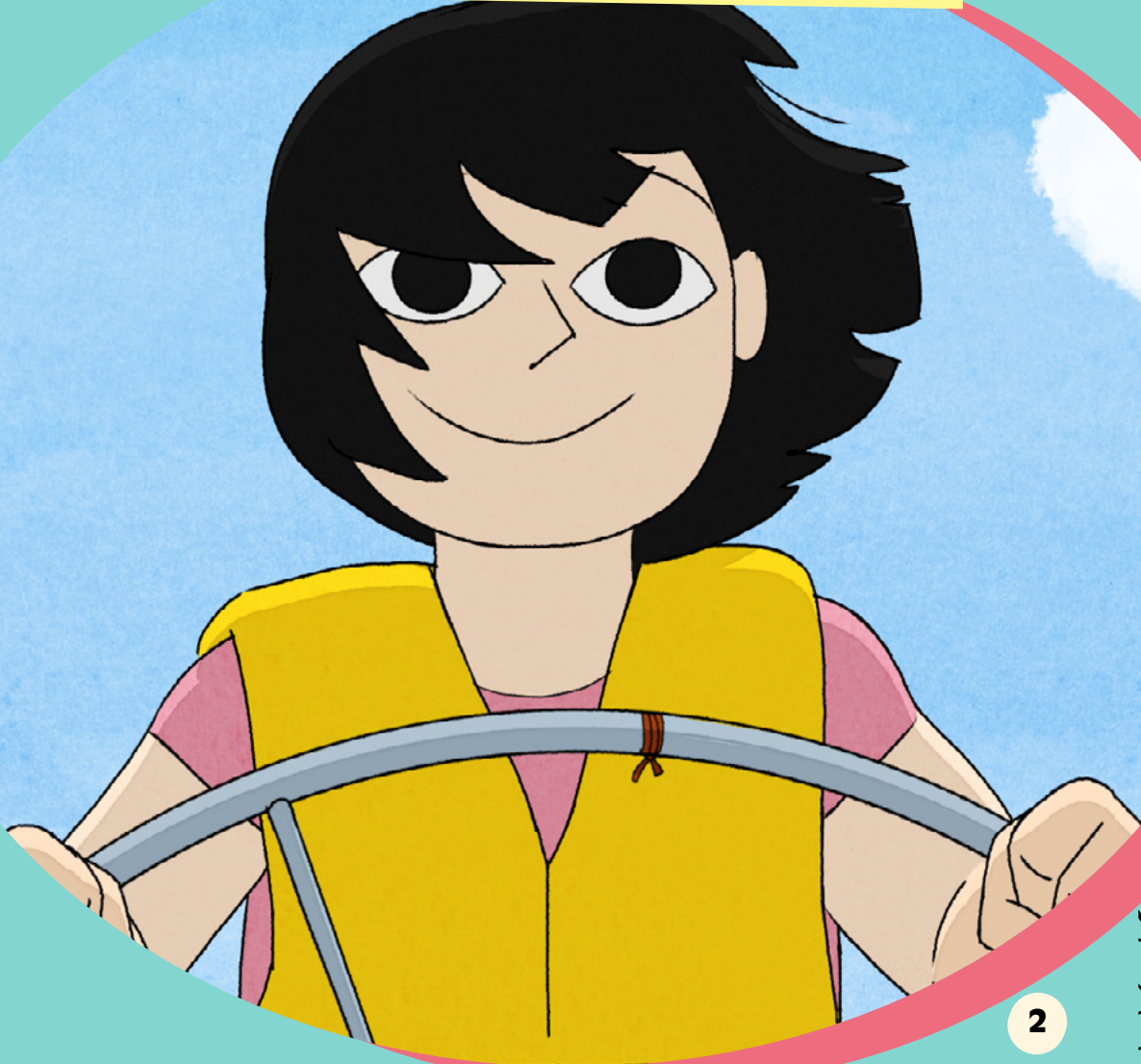
Direcció: Arthur Nollet, Maxime Faraud, Mégane Hirth, Emma Versini, Julien Chen i Pauline Charpentier | **País:** França | **Durada:** 7'37 min., sense diàlegs

La barca del vent (Moules frites)

Direcció: Nicolas Hu | **País:** França | **Durada:** 26 min.

Què treballem?

Les heroïnes contemporànies

La barca del vent forma part d'una sèrie de tres programes de curtmetratges en què cada un d'ells inclou un migmetratge protagonitzat per una nena d'edat prepúber en el rol d'heroïna. En aquest migmetratge seguim els passos de la Noa, una nena de nou anys que arriba a un poble de la Bretanya francesa on la seva mare s'ha instal·lat a viure un mes abans. Amb ganes d'encaixar, la nena voldrà assistir a l'escola de vela tal com ho fa la resta de nens i nenes del poble, però la realitat financera de la seva mare no ho permet. Aquest fet li comportarà viure en pròpia pell la injustícia de les diferències socials i la burla per part d'un dels nens. La Noa farà el que sigui necessari per participar en la regata anual i en aquesta aventura, la Noa mostrarà característiques pròpies d'una heroïna com són la tenacitat, la determinació i la valentia, descobrirà la importància de reparar els errors i de fer front a les burles i comptarà amb la Florence com a aliada, una antiga navegant que li ensenyarà els secrets de la vela.

El potencial expressiu del paisatge

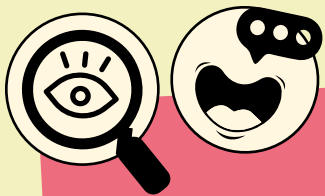
Estar en contacte amb la natura acostuma a generar-nos una sensació anímica de benestar, però la natura no és estàtica i la climatologia la transforma fins a convertir-la, a vegades, en una amenaça. En els cinc curtmetratges de *La barca del vent*, els paisatges naturals hi tenen un paper molt important, ja que, més enllà de situar-nos a un lloc i a una època concreta, esdevenen un element que confronta i reflecteix l'experiència emocional dels personatges. A *La barca del vent*, el clima canviant ressalta els estats anímics que experimenta la Noa; a *Maija*, el paisatge idíl·lic inicial es transforma en un entorn fantasiós i inhòspit; la tempesta a alta muntanya de *Fora de pista* permet contrastar la contradictòria situació en què els dos rescatadors es posen a recer i el ferit queda abandonat sota la intempèrie. A *Patouille i les llavors meravelloses*, la natura es presenta amable i protagonista. A *Gotes*, els personatges, antropomorfs, són part intrínseca d'un fenomen natural com és la pluja i a través d'ells, el film planteja una alegoria de les nostres pròpies vides.

La diversitat estètica en l'animació

Els curtmetratges reunits en aquest programa conviden a viatjar a diferents paisatges geogràfics i emocionals a través d'una àmplia varietat de recursos estètics propis de l'animació. En els curtmetratges *Fora de pista* i *Maija*, realitzats en animació 3D, hi ha un treball molt curós de l'*storyboard*, la previsualització, la modelització, la il·luminació i la creació de textures per tal que els ambients interiors i exteriors tinguin un aspecte realista i els personatges comptin amb un llenguatge corporal capaç d'expressar allò que senten i pensen. A la resta de films s'empren tècniques pictòriques pròpies de l'animació 2D: a *Gotes*, l'animació és feta a través d'aquarel·la i els personatges muten i es dilueixen en l'aigua, igual com ho fa la pintura sobre el paper; a *La barca del vent*, els paisatges estan fets amb aquarel·la i contrasten amb els personatges, que estan dibuixats amb traços de ploma plens i de colors vius. A *Patouille* i *les llavors de paracaigudes*, s'usen els colors forts i amb relleu i el llapis de pastel, una tècnica ideal per a la reproducció de paisatges naturals.

Abans de veure la pel·lícula...

45 minuts

Som aigua

En tots els curtsmetratges que formen aquest programa l'aigua hi té un paper rellevant, sigui en forma de pluja, de tempesta, a través de les onades del mar o com a element indispensable pel creixement de les plantes. En grups, busqueu informació per poder respondre una de les següents preguntes relatives a la importància de l'aigua per a la vida al nostre planeta:

- ▶ Quin és el cicle de l'aigua i en quines formes es troba al planeta Terra?
- ▶ Quins fenòmens meteorològics estan relacionats amb l'aigua?
- ▶ Per què és de vital importància l'aigua?
- ▶ Quins problemes mediambientals tenim actualment que estiguin relacionats amb l'aigua?
- ▶ Què passaria si deixés de ploure?

A continuació, cada grup comparteix la informació que ha trobat amb la resta de la classe. Finalment, reflexioneu conjuntament al voltant de la importància de l'aigua i d'allò que està a les nostres mans per millorar-ne l'estat al nostre planeta.

30 minuts

Paisatges que emocionen

Individualment, imagina un paisatge que coneguis i que freqüentis, en el qual l'aigua estigui present en alguna de les seves formes. A continuació, dibuixa aquest paisatge amb el màxim de detall. Després, poseu en comú tots els dibuixos, penjant-los a alguna de les parets de l'aula o bé que cadascú el mostri davant la resta de la classe, explicant on s'ubica aquest paisatge i quin moment de l'any es representa en el dibuix.

A continuació, reflexioneu conjuntament observant els dibuixos:

- ▶ El paisatge que heu dibuixat es manté igual al llarg de l'any? En cas negatiu, què canvia? Què i com es transforma un paisatge?
- ▶ Si de tots els dibuixos haguéssiu d'escollir aquells que us transmeten calma, quins triaríeu? N'hi ha que us transmeten enuig o ràbia? I tristesa?
- ▶ Quins elements penseu que fan que ens sentim d'una manera o d'una altra davant de diferents paisatges?
- ▶ Si volguéssiu transmetre por o amenaça, quins elements dibuixaríeu en un paisatge? I si volguéssiu transmetre una sensació d'alegria?

20 minuts

Nouvinguda no és el mateix que benvinguda

Plantejar el punt de partida de la Noa a La barca del vent: una nena s'installa a viure a un lloc nou on és percebuda com una desconeguda per la resta. El Gabi, un nen del poble, la bateja amb un malnom i es burla d'ella sempre que en té l'oportunitat. Conjuntament, debatrem al voltant d'aquesta situació:

- ▶ Com pensem que se sent una persona que arriba a un lloc nou, que desconeix?
- ▶ Quines qualitats i recursos pensem que ha de desenvolupar una persona en aquesta situació?
- ▶ Què podem fer per acollir una persona nouvinguda?
- ▶ Com pensem que pot afectar a una persona que es burlin d'ella?
- ▶ Com creiem que se sent una persona que es burla o que humilia a algú?
- ▶ Què podem fer per aturar algú que es burla dels altres?

Sabies que...?

El nom original en francès del migmetratge *La barca del vent* és *Moules frites*, que significa "musclos i patates fregides". Es tracta del nom del restaurant on treballa la mare de la Noa; d'aquí que el malnom que li posa el Gabi a la Noa és "patata fregida".

Després de veure la pel·lícula...

15 minuts

Quin fart de riure!

El curtmetratge *Fora de pista* tracta sobre dos rescatadors incompetents amb un ferit a alta muntanya sense helicòpter, ja que l'han estimbat. Conjuntament, parlar sobre quins recursos utilitzen els creadors del film per fer riure al públic i compartir quins gags els han fet riure més.

45 minuts

Llavors de paracaigudes

El curtmetratge *Patouille i les llavors de paracaigudes* mostra les partícules més petites presents en un paisatge i que sovint són imperceptibles als nostres ulls: les llavors. Concretament, mostra com la dent de lleó, gràcies als seus fruits (els aquenis) escampa les seves llavors a través del vent.

És que les plantes utilitzen el seu entorn per escampar les llavors a través de mitjans com:

- ▶ el vent
- ▶ animals com les ovelles i els éssers humans
- ▶ l'aigua
- ▶ animals com les formigues i els ocells
- ▶ mecanismes propis per autopropulsar-se

Per grups, feu recerca sobre aquestes estratègies de dispersió de llavors i descriuiu com creieu que han de ser les llavors per poder-se transportar d'aquestes maneres. Finalment, poseu en comú tota la informació que heu recollit i intenteu trobar exemples concrets de plantes que usin aquestes estratègies per disseminar-se.

20 minuts

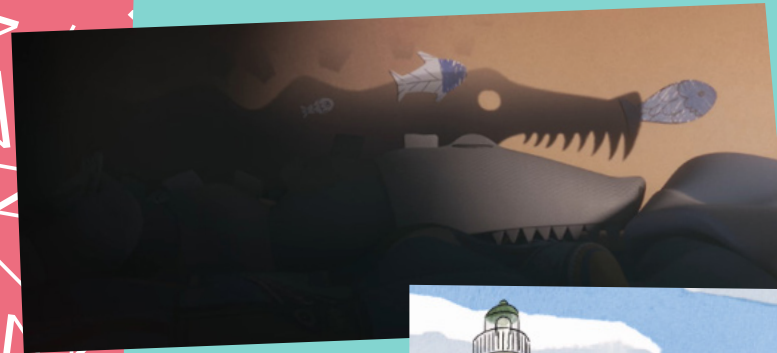
Quan el vent es gira en contra

Conjuntament, observeu els següents fotogrames de *Maija* i debateu al voltant d'aquestes preguntes. Si cal reviseu les dues escenes del film:

- ▶ Quina sensació us transmet aquest escenari interior a cada imatge?
- ▶ Quins recursos visuals s'utilitzen per transmetre l'estat emocional de la protagonista en aquests dos moments tan diferents del curtmetratge?
- ▶ Recordeu quina música i quins sons acompanyen les imatges?

Ara, feu el mateix amb aquests dos fotogrames de *La barca del vent*. Si és necessari, reviseu el migmetratge:

- ▶ Quina sensació us evoca aquest paisatge a cada imatge?
- ▶ Quins recursos visuals s'utilitzen per mostrar-nos l'estat emocional de la protagonista en aquests dos moments del film?
- ▶ Recordeu la música o els sons que acompanyen aquestes imatges?

Un gir de 360°

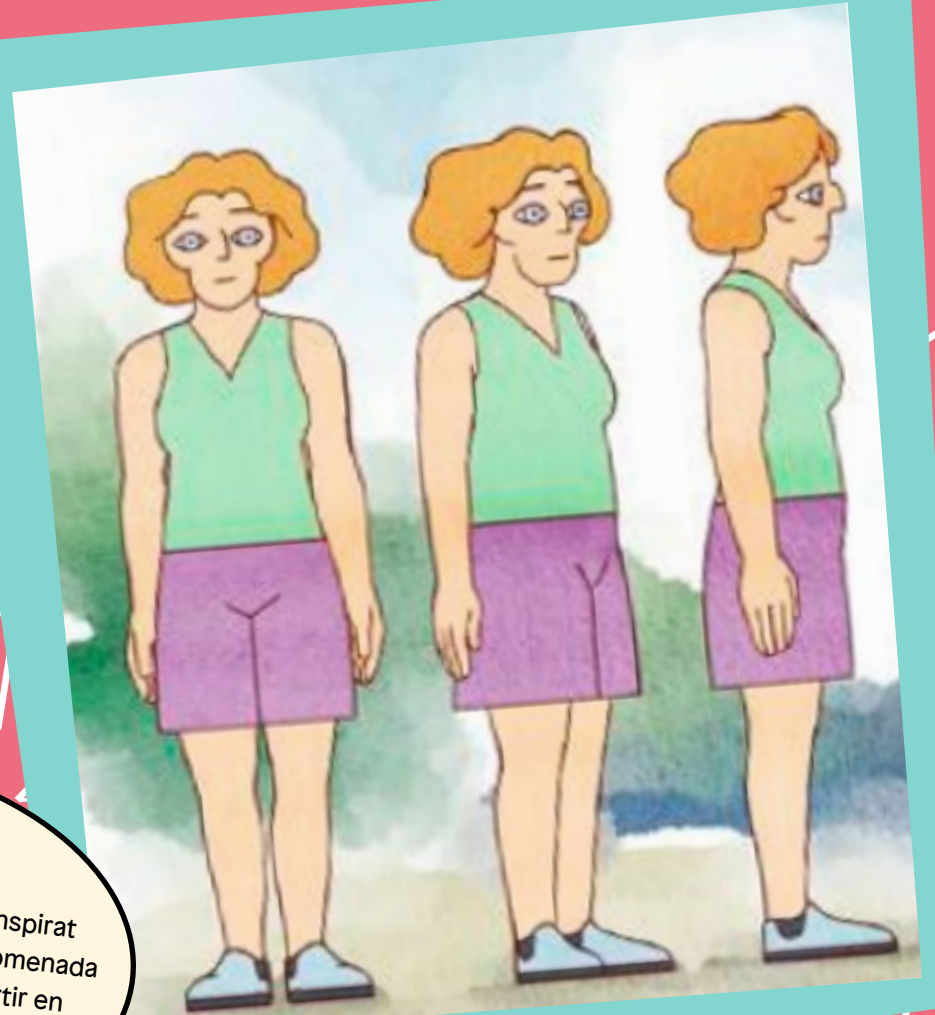
30 minuts

Els *turn-arounds* (girar en rodó) són els dibuixos que es realitzen de cada personatge en posicions estàtiques a diferents angles. Es dibuixa el personatge frontalment i fent servir unes línies de guia per marcar les proporcions es va donant la volta al personatge dibuixant-lo de tres quarts cap a l'esquerra, de perfil (cap a l'esquerra), de tres quarts cap a l'esquerra (mig d'esquena), d'esquena, de tres quarts cap a la dreta (mig d'esquena), de perfil (cap a la dreta) i de tres quarts cap a la dreta (mig frontal). Cada vegada es va girant el personatge 45° fins a realitzar una volta sencera de 360°. Existeixen *turn-arounds* més senzills, amb només la meitat de la volta o de les vistes (des de la frontal a l'esquena).

Inventa't un personatge i fes el seu *turn-around*, que haurà de constar de quatre posicions estàtiques: frontal, de perfil cap a l'esquerra, d'esquena i de perfil cap a la dreta. Observa aquesta part del *turn-around* de la Florence per inspirar-te.

Sabies que...?

El personatge de la Florence està inspirat en una famosa navegant francesa anomenada Florence Arthaud, que es va convertir en la primera dona a guanyar en solitari la *Route du Rhum*, una regata de renom internacional.

Glossari

Storyboard o guió il·lustrat

Conjunt d'il·lustracions mostrades en seqüència amb l'objectiu que serveixin de guia per entendre una història, previsualitzar l'animació i seguir l'estructura d'una pel·lícula abans de realitzar-se o filmar-se.

El guió il·lustrat és un document tècnic previ a la realització de qualsevol film d'animació en què cada il·lustració equival a un fotograma que mostra la distribució de l'escenografia, la posició dels personatges i el pla cinematogràfic de la manera més detallada possible.

Assetjament

Comportament que atempta contra la dignitat d'una persona i té com a propòsit o produeix l'efecte de generar-li un entorn intimidatori, hostil, degradant, humiliant o ofensiu.

A La barca del vent, la Noa rep un tractament ofensiu per part del Gabi, que la ridiculitza davant la resta. El comportament d'aquest personatge és l'oposat que l'actitud de l'Àlex, una nena que ràpidament es fa amiga de la Noa.

Els creadors de *Fora de pista* van dibuixar molts petits acudits en *post-its*, van imaginar uns 200 esquetxos, situacions i efectes *slapstick* per acabar incloent només els millors al curtmetratge.

Slapstick o comèdia de clatellades

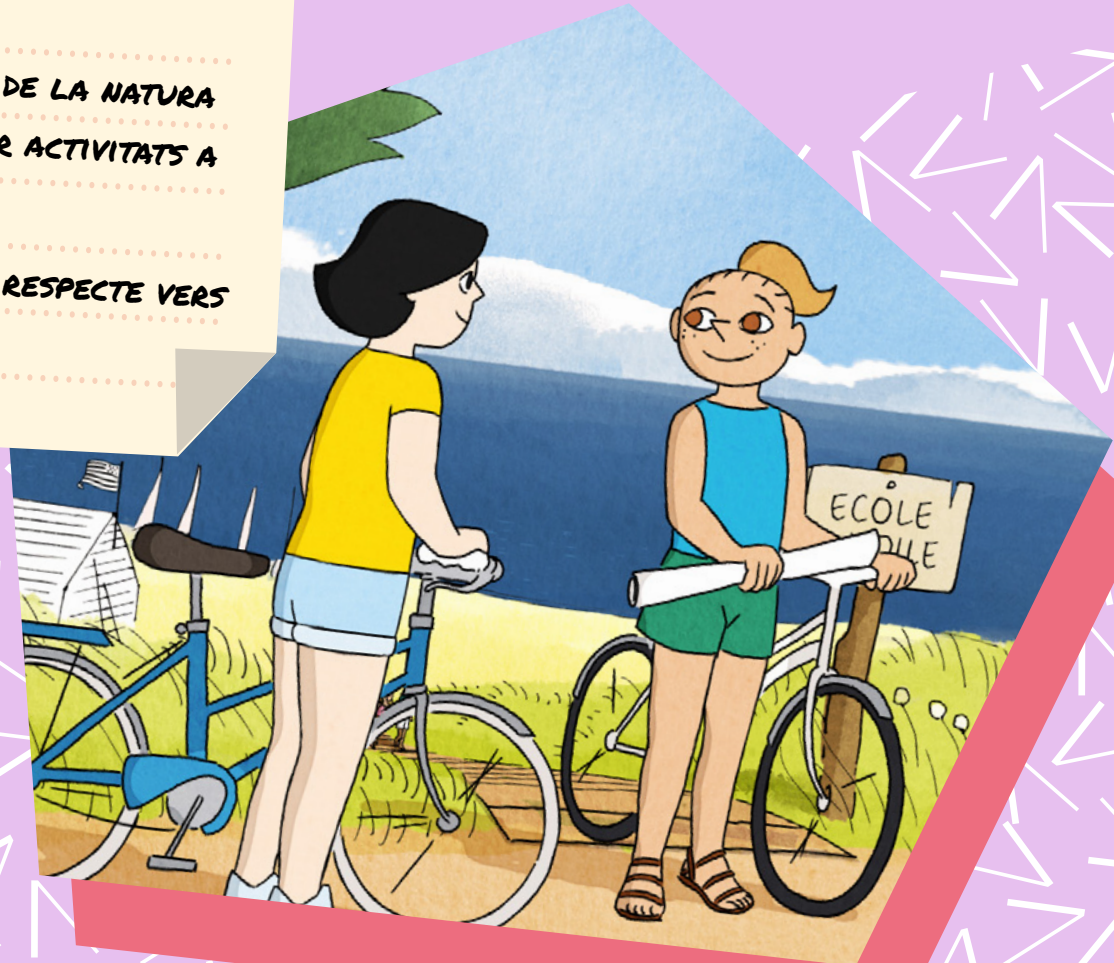
Comèdia que es basa en la pantomima i els gestos exagerats, sovint cops i pallassades, més que en els diàlegs, molt característica de les pel·lícules del cinema mut.

Què hem après?

- ✓ ADONAR-NOS QUE LES DIFERENTS TÈCNiques D'ANIMACIÓ CREEN UNIVERSOS ESTÈTICS I POÈTICS MOLT VARIATS.
- ✓ DESCOBRIR ALGUNS DELS TREBALLS TÈCNICS EMPRATS PER A LA CREACIÓ DE PERSONATGES I PER A LA PREVISUALITZACIÓ DE L'ANIMACIÓ.
- ✓ IDENTIFICAR ELS PRINCIPALS RECURSOS EXPRESSIUS VISUALS I SONORS UTILITZATS EN EL CINEMA.

- ✓ PRENDRE CONSCIÈNCIA DE LES DIFERENTS EMOCIONS QUE SENTIM QUAN MIREM PEL·LÍCULES.
- ✓ APRECIAR LA GRANDESA DE LA NATURA I LA IMPORTÀNCIA DE FER ACTIVITATS A L'AIRE LLIURE.
- ✓ VALORAR L'AMISTAT I EL RESPECTE VERS LA RESTA DE PERSONES.

Distribuïdora de cinema
infantil, tranquil i en català
www.packmagic.cat